

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) Mgr. E. J., a b) Mgr. J. N.**, oba zast. JUDr. Mgr. Michalem Zemanem, advokátem, se sídlem Plaská 623/5, Praha 5, proti žalovanému: **Městský úřad Proseč**, se sídlem nám. Dr. Tošovského 18, Proseč u Skutče, zast. Mgr. Tomášem Novotným, advokátem, se sídlem Havlíčkovo nám. 91, Havlíčkův Brod, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ing. M. R., zast. JUDr. Jiřím Kosem, MSc., advokátem, se sídlem Smilova 373, Pardubice, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, ze dne 22. 5. 2019, č. j. 52 A 91/2018 - 195,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích, ze dne 22. 5. 2019, č. j. 52 A 91/2018 - 195, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobci a) a b) (dále jen „žalobci“) se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) domáhali ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu (žalovaného). Tento zásah spatřovali jednak v tom, že žalovaný (dále také „stavební úřad“) vydal souhlas s užíváním stavby rodinného domu stavebníkům (Ing. M. R. a PharmDr. P. R.) pro stavbu rodinného domu na pozemku parc. č. st. X, včetně zpevněných ploch na tomtéž pozemku, nacházejícím se v k. ú. P. u S. (dále také jen „stavba“), kterou stavebníci provedli v rozporu s ověřenou stavební dokumentací a k ní žalobci uděleným souhlasem. Nezákonný zásah dále žalobci spatřovali také v tom, že s nimi žalovaný nejednal jako s účastníky řízení v řízení o nařízení odstranění uvedené stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), které fakticky zahájil sdělením ze dne 4. 10. 2017, nezaslal žalobcům usnesení o zahájení řízení, v tomto fakticky zahájeném řízení

nepokračoval a nevydal meritorní rozhodnutí a dne 1. 11. 2017 žalobcům sdělil, že řízení o nařízení odstranění stavby zahajovat nebude. Žalobci se proto domáhali, aby krajský soud I. žalovanému zakázal pokračovat v nezákonném zásahu v jeho další úřední činnosti, II. žalovanému uložil bezodkladně obnovit stav před zásahem, III. žalovanému uložil pokračovat v zahájeném řízení o odstranění stavby a IV. postup žalovaného spočívající ve vydání souhlasu s užíváním stavby zhotovené v rozporu s ověřenou stavební dokumentací a uděleným souhlasem žalobců prohlásil za nezákonný.

[2] Krajský soud o žalobě rozhodl v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) tak, že žalobu zamítl co do požadavku, aby byla žalovanému uložena povinnost pokračovat v zahájeném řízení o odstranění stavby (I. výrok), jakož i co do požadavku, aby soud určil, že souhlas s užíváním stavby byl nezákonný a aby žalovanému zakázal v další úřední činnosti z tohoto souhlasu vycházet (II. výrok).

[3] Krajský soud poté, co shrnul skutkové okolnosti případu, rozlišil dva okruhy žalobních námitek. Jednak týkajících se požadavku na zahájení, resp. pokračování v údajně zahájeném, řízení o nařízení odstranění stavby a dále týkajících se souhlasu žalovaného s užíváním stavby.

[4] K prvnímu okruhu tvrzení krajský soud vysvětlil, že žalovaný vydal stavebníkům společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášené stavby. Žalobci následně výzvami (ze dne 2. 9. 2017 a 11. 12. 2017) na odstranění terénních úprav provedených podle jejich názoru v rozporu se schválenou stavební dokumentací učinili podnět žalovanému k zahájení řízení o nařízení odstranění těchto terénních úprav. Žalovaný, který podle žalobců řízení zahájil, v něm však nepokračoval. Krajský soud zdůraznil, že žalovaný řízení o nařízení odstranění stavby vůbec nezahájil, nýbrž opakovaně žalobcům sdělil, že takové řízení zahajovat nebude, neboť k tomu neshledává důvod. V nezahájeném řízení nemohl tudíž žalovaný ani pokračovat, ani v něm případně vydat usnesení o jeho zastavení. Krajský soud dále poukázal na skutečnost, že zahájení řízení o nařízení odstranění stavby uskutečňuje stavební úřad z moci úřední ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalobci tak mohli dát k zahájení takového řízení pouze podnět ve smyslu § 42 správního řádu, případně se domáhat (v rámci správní ochrany) toho, aby správní orgán v zákonem stanovené lhůtě na tento podnět reagoval, nemohli se však žalobou domáhat ochrany proti nečinnosti spočívající v nevyřízení tohoto podnětu, resp. se žalobou domáhat určitého způsobu jeho vyřízení.

[5] Krajský soud tedy shledal, že nemohou-li se žalobci domáhat zásahovou žalobou zahájení řízení o nařízení odstranění stavby, logicky nemohou požadovat ani uložení povinnosti žalovanému v takovém řízení pokračovat.

[6] S poukazem na předpoklady pro uplatnění zásahové žaloby vymezené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65, krajský soud k tomuto okruhu námitek uzavřel, že v daném případě není splněna podmínka existence zásahu žalovaného do veřejných subjektivních práv žalobců. Žalovaný nebyl povinen o podnětu k zahájení řízení o nařízení odstranění stavby rozhodovat, pouze měl povinnost žalobcům jako oznamovatelům sdělit ve lhůtě 30 dnů od obdržení podnětu, že neshledal důvody pro zahájení takového řízení. Uvedené sdělení pak není rozhodnutím, nýbrž

pokračování

úkonem správního orgánu podle části čtvrté správního řádu a nezačínání správního řízení zahajovaného z moci úřední tedy nezákonným zásahem být nemůže.

[7] K druhému okruhu námitek týkajících se vydání souhlasu s užíváním stavby, jenž žalobci také považovali za nezákonný zásah, krajský soud předeslal, že žalovaný žádný souhlas s užíváním stavby nevydal. V dané věci stavebníci postupovali podle § 120 odst. 1 stavebního zákona, tedy oznámili stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby. Stavební úřad provedl kontrolní prohlídku stavby a ověřil splnění podmínek podle § 119 odst. 2 stavebního zákona, aniž užívání stavby zakázal. S odkazem na závěry vyplývající z rozsudku ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010 - 76, následně krajský soud dovodil, že žalobou na ochranu před nezákonným zásahem lze napadnout pouze souhlas stavebního úřadu s užíváním stavby vydaný podle § 120 odst. 4 stavebního zákona, tedy v případě, pokud nejprve ve smyslu § 120 odst. 2 téhož zákona užívání stavby zakázal. Jelikož takový souhlas v dané věci vydán nebyl, nýbrž stavební úřad postupoval podle § 120 odst. 1 stavebního zákona, je užívání stavby založeno na konstrukci marného uplynutí lhůty po oznámení záměru započít s užíváním stavby. Stavební zákon zde nestanoví ani fikci vydání souhlasu a právo na užívání stavby tak vzniká na základě ohlášení užívání stavby a běhu času, pokud správní orgán užívání stavby podle § 120 odst. 2 stavebního zákona rozhodnutím nezakáže; to se zde nestalo. Podle krajského soudu tedy sice žalobci mohli podat podnět k zahájení řízení podle § 120 odst. 2 stavebního zákona, to však neučinili a vycházeli z nesprávného názoru, že v dané věci žalovaný vydal souhlas s užíváním stavby podle § 120 odst. 1 stavebního zákona. Krajský soud dospěl k závěru, že zde chybí jedna z podmínek důvodnosti zásahové žaloby, a to samotná existence zásahu.

[8] Krajský soud k tomu dodal, že žalobci ani neprokázali přímé zkrácení na svých právech tvrzeným nezákonným zásahem. Aby tuto podmínku prokázali, museli by doložit, že provedení stavby v rozporu s ověřenou stavební dokumentací zasahuje do jejich práv tak, že jsou krácena. To však žalobci neprokázali, neboť jimi předložený znalecký posudek tvrzené skutečnosti (provedení stavby v rozporu se stavební dokumentací) nepotvrdil. Závěry znaleckého posudku o výškově chybném umístění stavby a chybně provedených terénních úpravách z něj nevyplývají a nejsou tak podloženy. Krajský soud nakonec uzavřel, že i kdyby byl terén, na němž je stavba rodinného domu umístěna, navýšen o tvrzených 45 cm v rozporu s projektovou dokumentací, jedná se o nepodstatnou odchylku, jež je stavebním zákonem povolena i v případě staveb, ohledně nichž se vydává stavební povolení. Nadto žalobci netvrdili a neprokázali, jak taková odchylka ovlivňuje a krátí jejich práva. Krajský soud tudíž nedovodil ani důvodnost druhého okruhu žalobních námitek.

II.

[9] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhují, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatelé především namítají, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Nesrozumitelnost spatřují v tom, že z napadeného rozsudku vůbec nevyplývá, podle jakých právních předpisů a kterých ustanovení stavebního zákona bylo v kontextu podané žaloby hodnoceno výškové a

prostorové umístění stavby. Není též zřejmé, podle jaké právní úpravy krajský soud posoudil, že tvrzený rozpor zhotovené stavby s ověřenou stavební dokumentací je nepodstatný. Napadený rozsudek je dále vnitřně rozporný v tom, že krajský soud argumentoval v nynějším případě, v němž žalovaný shledal porušení právních povinností ze strany stavebníků, skutečnostmi, jež se vztahují k případům, v nichž však nebylo třeba řízení zahajovat. V tomto ohledu stěžovatelé napadají rozporné úvahy obsažené zejména v odstavcích 13. až 15. napadeného rozsudku.

[11] Za vadu řízení před krajským soudem pak stěžovatelé považují, že uvedený soud hodnotil odborné skutkové otázky v rozporu se závěry znalce Ing. Wicherka, obsažené v jeho posudku, aniž by si vyžádal jeho stanovisko, či jej vyslechl a také nevysvětlil, na základě čeho dospěl k závěru odporujícímu závěrům tohoto znaleckého posudku o tom, že stavba byla zhotovena v souladu s ověřenou stavební dokumentací.

[12] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů podle stěžovatelů spočívá v tom, že krajský soud zcela pominul a vůbec se nezabýval v průběhu řízení o žalobě doplněnými tvrzeními o tom, že stavba je nejen o cca 50 cm vyšší v důsledku navýšení jejích základů, ale že po zahájení jejího užívání byla zhotovena i stavba další (betonové schodiště na základech, které není obsahem stavební dokumentace), která původní stavbu půdorysně rozšiřuje a je umístěna 85 cm od hranice pozemku stěžovatelů.

[13] Stěžovatelé krajskému soudu vytýkají i nesprávný závěr, že se nemohli zásahovou žalobou domáhat, aby žalovaný zahájil řízení o nařízení odstranění stavby, ačkoli sám žalovaný shledal při prohlídce stavby uskutečněné dne 26. 9. 2017 na základě podnětu stěžovatelů rozpor s ověřenou stavební dokumentací, o čemž stěžovatele dne 4. 10. 2017 informoval a současně jim sdělil, že ve vztahu k některým ze zjištěných závad toto řízení zahájí. Jelikož proces zahájení řízení má svá přesná pravidla a žalovaný je nedodržel, byli stěžovatelé zkráceni na svých právech jako účastníci řízení o nařízení odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Stěžovatelé se nadto domnívají, že žalovaný uvedené řízení fakticky zahájil, avšak usnesení o jeho zahájení stěžovatelům nezaslal. Ti tak nemohli uplatňovat práva účastníků takového řízení a navrhopat v něm důkazy. Krajský soud pochybil, pokud tento nezákonný postup aproboval.

[14] Podle mínění stěžovatelů v dané věci nebylo na úvaze žalovaného, zda řízení zahájí, neboť pokud zákonem předpokládané postupy existují, správní orgán řízení o nařízení odstranění stavby zahájit musí. Zahájením je pak písemný úkon, jímž správní orgán účastníkům řízení jednoznačně sdělí svoji vůli o zahájení řízení, které je následně povinen provést a ve věci meritorně rozhodnout. Žalovaný stěžovatelům dne 4. 10. 2017 sdělil, že uvedené řízení zahájí a podle stěžovatelů v něm i fakticky pokračoval, neboť o podaném podnětu stěžovatelů informoval stavebníky. Ti již nemohli podat žádost o změnu stavby před jejím dokončením (stavba již byla právně dokončena a stavebníky užívána). Žalovaný přitom teprve z podnětu stěžovatelů zjistil při kontrolní prohlídce stavby odchylky od schválené stavební dokumentace. Stavebníci tak mohli podle § 129 odst. 3 stavebního zákona prokázat, že stavba není prostorově a výškově umístěna v rozporu s požadavky stavebního zákona a podat návrh na dodatečné povolení uvedené stavby. To však stavebníci neučinili. Žalovaný se s otázkou zjištěné změny stavby vůbec nevypořádal, pouze stěžovatelům přípisem sdělil, že řízení o nařízení odstranění stavby zahajovat nebude, neboť důvod k jeho zahájení odpadl. Krajský soud tedy pochybil z hlediska

pokračování

posouzení zahájení řízení o nařízení odstranění stavby, které mělo být vedeno a také meritorně ukončeno.

[15] Za nesprávný považují stěžovatelé i názor krajského soudu vyslovený ve vztahu k okruhu žalobních námitek týkajících se vydání souhlasu s užíváním stavby. Předně upozorňují, že jsou si vědomi právní úpravy zjednodušeného povolování staveb vyplývající z § 120 odst. 1 stavebního zákona. Tudíž pro závěrečnou kontrolní prohlídku stavby použili již v žalobě (ale poté i v kasační stížnosti) zkratku „souhlas s užíváním stavby“. Ten tedy v daném případě žalovaný vydal stavebníkům právě zhotovením protokolu o závěrečné kontrolní prohlídce, v němž uvedl, že stavbu lze užívat od 1. 9. 2017. Teprve následně, při další kontrolní prohlídce dne 26. 9. 2017 konstatoval žalovaný některé rozpory s ověřenou stavební dokumentací. Stěžovatelé přitom v řízení o žalobě dostatečně určité a srozumitelně označili, jaké akty a jednání žalovaného považují za nezákonná. Nezákonným byl především postup žalovaného, jenž umožnil užívání stavby zhotovené v rozporu s ověřenou stavební dokumentací po provedené závěrečné kontrolní prohlídce. Z uvedeného důvodu stěžovatelé podali jak zásahovou žalobu v užším slova smyslu, tak současně požadovali i určení, že tento zásah byl nezákonný a tento zásah stále trvá. Krajský soud pochybil, neboť posuzoval zcela jiné skutkové okolnosti, než které stěžovatelé v žalobě a jejím doplnění uvedli.

[16] Nakonec se stěžovatelé vymezují i proti dehonestaci znaleckého posudku znalce Ing. Vladislava Wicherka, který nechali zhotovit a který při jeho vyhotovení vycházel z prohlídky na místě samém provedené dne 11. 1. 2018 a který také obsahoval fotodokumentaci uvedeného místa. Měl-li krajský soud některé části tohoto posudku za nejasné, měl znalce předvolat a vyslechnout, což ostatně stěžovatelé navrhovali.

III.

[17] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Ztotožňuje se se závěry krajského soudu. Shrnuje, že za nezákonný zásah stěžovatelé považovali to, že stavební úřad nezahájil řízení o odstranění stavby, resp. že měl vydat souhlas s jejím užíváním podle § 119 odst. 2 stavebního zákona. Řízení o odstranění stavby se zahajuje výlučně z moci úřední, žalobcům tudíž nesvědčí žádné veřejné subjektivní právo na to, aby se jeho zahájení domáhali. Jeho nezahájením jim tudíž nemohla vzniknout újma v podobě přímého zkrácení jejich práv ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s.

[18] Zásahovou žalobu žalovaný považuje v dané věci též za nepřipustnou, neboť se stěžovatelé domáhali ochrany svých práv podnětem k přezkoumání zákonnosti uděleného souhlasu s užíváním stavby, včetně přezkoumání zákonnosti postupu žalovaného. Tento podnět byl odložen a prostředkem ochrany tak měla být v daném případě žaloba proti rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. V této souvislosti žalovaný současně poukazuje na subsidiaritu zásahové žaloby vyplývající nejen z judikatury Nejvyššího správního soudu, ale rozebranou i v komentářové literatuře k soudnímu řádu správnímu.

[19] Nakonec žalovaný dodává, že žaloba obsahuje tvrzení hrubě zkreslující skutečný stav věci. Za nesprávný považuje názor o nestandardní výšce stavby (o 45 cm výše oproti stavební dokumentaci). Byla-li by totiž stavba umístěna o 45 cm níže, byla by podlaha

stavby rodinného domu pod úrovní silnice i okolního terénu. Nadto projektová dokumentace žádnou výšku nestanoví, veškeré výšky jsou vyjádřeny toliko ve vztahu k podlaze rodinného domu označené kótou 0. Ta však není kótou nadmořské výšky a nemá ani jakýkoliv jiný vztah k terénu.

[20] Ke stěžovateli namítané neověřené dokumentaci skutečného provedení žalovaný doplnil, že tu předložili stavebníci při závěrečné kontrolní prohlídce, tudíž byla do správního spisu založena. Uvedená dokumentace nemusí být vypracována odpovědným projektantem. Tuto dokumentaci žalovaný neověřil, neboť změny v provedení stavby se týkaly vesměs venkovních úprav, které stavební úřad považuje za stavby mimo režim stavebního zákona.

IV.

[21] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že ji ve shodě s žalovaným považuje za nedůvodnou a navrhuje ji zamítnout. Ztotožňuje se s napadeným rozsudkem jak po stránce právní, tak i skutkové. Má za to, že stěžovatelé v kasační stížnosti pouze opakují svoji argumentaci uvedenou již v řízení o žalobě a přitom ignorují závěry přijaté krajským soudem. Netvrdí, v čem krajský soud pochybil. Není tedy zřejmé, v čem tvrzené nesprávné právní posouzení věci ze strany krajského soudu spočívá.

[22] Osoba zúčastněná na řízení nesouhlasí ani s námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Krajský soud přílehavě vysvětlil, že postup, jímž se stěžovatelé domáhají odstranění stavby rodinného domu v hodnotě několika milionů korun, není přiměřený údajnému umístění stavby o 45-50 cm výše. Odchylka podobného typu není podle osoby zúčastněné na řízení automaticky důvodem pro odstranění stavby, kterou stěžovatelé jako celek považují za neoprávněnou.

V.

[23] Stěžovatelé v replice k vyjádření žalovaného setrvávají na svých stanoviscích i na podané kasační stížnosti. K namítané nepřípustnosti zásahové žaloby dodávají, že podnět k zahájení přezkumného řízení nemůže být prostředkem ochrany, neboť přezkumné řízení není nárokové. Z hlediska soudního přezkumu souhlasů odkazují stěžovatelé na závěry vyplývající z rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 As 86/2010, z nichž vyplývá, že právě zásahová žaloba je v případě souhlasů, které nejsou rozhodnutími, nýbrž úkony podle části čtvrté správního řádu, prostředkem ochrany.

[24] Stěžovatelé dále upozorňují na to, že z vyjádření samotného žalovaného vyplývá, že stavba je umístěna o 45-50 cm výše oproti odsouhlasené dokumentaci a navýšení základů stavby o cca 50 cm je také doloženo posudkem znalce Ing. Wicherka. Stavba je tudíž jak výškově, tak i prostorově (v důsledku vybudování betonových schodů) umístěna v rozporu se schválenou (ověřenou) stavební dokumentací.

VI.

[25] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[26] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[27] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu mimo jiné pro vadu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatel sám nenamítal.

[28] Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně ve své judikatuře vyslovil, s kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25).

[29] Stěžovatelé konkrétně krajskému soudu vytýkají, že se jednak vůbec nezabýval tvrzenou prostorovou změnou umístění stavby (v důsledku vybudování betonového schodiště) a taktéž nikterak neodůvodnil, z čeho dovozuje, že stavba byla zhotovena v souladu s ověřenou stavební dokumentací. Namítají též neuvedení příslušných právních norem, jichž při posouzení věci použil (a v tom spatřují nesrozumitelnost rozsudku, tato vada je však podřaditelná pod nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů).

[30] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil, že vadná pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů mohou být taková rozhodnutí správních soudů, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52), nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). To však není případ napadeného rozsudku. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, že krajský soud se především zabýval naplněním předpokladů pro uplatnění zásahové žaloby ze dvou stěžovateli tvrzených okruhů námitek (nezahájení řízení o nařízení odstranění stavby, nezákonný souhlas s užíváním stavby) a v obou případech shledal, že chybí jak předpoklad existence samotného zásahu, tak také přímé zkrácení stěžovatelů na jejich právech. Jinými slovy, krajský soud dovodil absenci některých předpokladů zásahové žaloby podle § 82 s. ř. s., jež v podrobnostech definovala judikatura Nejvyššího správního soudu a takové posouzení věci je třeba z hlediska uvedení důvodů rozhodnutí (co do právního posouzení) považovat za přezkoumatelné. Z uvedeného důvodu nebylo ani povinností krajského soudu podrobněji posuzovat prostorový či výškový soulad stavby se stavební dokumentací. Jedná-li se o podřazení skutkového stavu pod příslušné právní normy, v napadeném rozsudku takové posouzení nechybí a krajský soud se v tomto ohledu pochybení nedopustil. Pro úplnost lze dodat, že kasační soud setrvale zastává názor, že správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19, nebo ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33). Této své povinnosti krajský soud v napadeném rozsudku dostál.

[31] Ani tvrzený nedostatek spočívající v nesrozumitelnosti napadený rozsudek nevykazuje. Nejvyšší správní soud ve své dosavadní judikatuře dovodil, že za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost je třeba považovat takové rozhodnutí správního soudu, „jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Za nesrozumitelný je třeba považovat i rozsudek, který je vnitřně rozporný. Stěžovatelé právě takovou výtku směrem k napadenému rozsudku uplatnili. Nutno však uzavřít, že ani jeho vytčené části (odst. 13. až 15.), ale ani jiné pasáže, nedostatkem nesrozumitelnosti z důvodu vnitřní rozpornosti netrpí.

[32] Krajský soud v odstavci 13. napadeného rozsudku pojednal o povaze podnětu, který stěžovatelé ve vztahu k žalovanému opakovaně učinili a jímž upozorňovali na nesoulad stavby s odsouhlasenou stavební dokumentací a tudíž na nezbytnost zahájení řízení o nařízení odstranění stavby. Vysvětlil také, že stěžovatelům nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení takového řízení, a proto jeho nezahájení žalovaným nemůže představovat nezákonný zásah. Dále doplnil, že vzhledem ke skutkovým okolnostem věci (žalovaný vůbec nezahájil řízení o nařízení odstranění stavby), nemohl krajský soud žalovanému ani nařídit, aby v tomto nezahájeném řízení pokračoval. A nakonec krajský soud doplnil, a to nad rámec rozhodovacích důvodů a s poukazem na subsidiaritu zásahové žaloby vůči jiným žalobním typům v odst. 15. napadeného rozsudku, že i za předpokladu, že by se takové řízení (o nařízení odstranění stavby) vedlo a bylo ukončeno usnesením o jeho zastavení, měli by stěžovatelé možnost se proti takovému rozhodnutí bránit žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s., nikoliv však žalobou zásahovou. Tato veskrze hypotetická a krajským soudem nad rámec potřebného uvedená úvaha není v žádném rozporu s předchozími závěry. Jinými slovy o tvrzenou vnitřní rozpornost napadeného rozsudku zde nejde. O správnosti shora uvedených úvah (nezahájení řízení zahajovaného z moci úřední nemůže být nezákonným zásahem) kasační soud pojedná dále.

[33] Nejvyšší správní soud se nakonec zabýval tím, zda zde není jiná vada řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Stěžovatelé krajskému soudu vytýkali, že ač provedl důkaz znaleckým posudkem znalce Ing. Wicherka, závěry, které nakonec přijal, byly s úvahami znalce v rozporu, aniž krajský soud blíže odůvodnil, na základě čeho svůj odlišný závěr o odborných otázkách (zejména o výškovém umístění stavby odchylně oproti schválené dokumentaci) přijal.

[34] Krajský soud však nejen, že uvedený důkaz řádně provedl, ale v napadeném rozsudku, zejména v jeho odstavcích 22. a 23. také vysvětlil, proč jej nepovažoval za dostatečný k prokázání přímého zkrácení stěžovatelů na jejich veřejných subjektivních právech, jež by mohlo vést k následné úvaze o možném nezákonném zásahu žalovaného. Krajský soud v této souvislosti upozornil, že nepostačí tvrdit, resp. prokázat údajný rozpor stavby s ověřenou stavební dokumentací, ale je třeba prokázat i to, že důsledkem „chybného“ provedení stavby je přímé zkrácení práv stěžovatelů. Nelze tudíž souhlasit s námitkami, že krajský soud nevysvětlil, proč tvrzené výškové umístění stavby (v rozporu

pokračování

s ověřenou stavební dokumentací) posoudil odchýlně od závěrů obsaženým ve znaleckém posudku.

[35] Nejvyšší správní soud však nepřehlédl, že krajský soud, aniž stěžovatele jakkoliv poučil o upřesnění žalobního petitu (zejména pokud jde o jeho I. a II. část - viz odst. [1]), rozhodl pouze o těch částech petitu, které zřejmě považoval za určitě formulované (III. a IV. část žalobního petitu). Takový postup však nelze považovat bez dalšího za správný. Soudní řízení správní je ovládáno dispoziční zásadou, je tedy především věcí žalobce, jaké požadavky u soudu uplatní a na základě jakých skutečností a důkazů. Za předpokladu, že formuluje žalobní žádání (petit) neurčitě, je na místě, aby se správní soud pokusil ve spolupráci s účastníkem řízení (navrhovatelem) tyto nedostatky žaloby postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odstranit. V opačném případě totiž jen stěží může správní soud sám seznat žalobcovu vůli ohledně toho, co v řízení požaduje a čeho se vlastně domáhá, a taktéž posoudit, zda takové žádání vyplývá z žalobních tvrzení.

[36] Přestože v souzené věci první dvě části žalobního petitu byly neurčité (krajský soud měl I. žalovanému zakázat pokračovat v nezákonném zásahu v jeho další úřední činnosti a II. uložit mu bezodkladně obnovit stav před zásahem), krajský soud se jimi vůbec nezabýval, ve výroku napadeného rozsudku je jakkoliv nezohlednil a v podstatě je ignoroval. Rozhodl pouze v tom rozsahu, v jakém žalobní žádání považoval za určitá (III. a IV. část žalobního petitu). Bylo však jeho povinností o neurčitosti I. a II. části žalobního petitu stěžovatele poučit a vyzvat je, aby neurčité části žalobního petitu upřesnili tak, aby byly určité, srozumitelné a také vykonatelné. Krajský soud měl stěžovatele také poučit o důsledcích případného nesplnění této výzvy. Teprve poté v návaznosti na příslušnou reakci stěžovatelů mohl pokračovat v řízení, žalobu projednat a případné vady žaloby spočívající ve formulaci neurčitého žalobního petitu či jeho některé části v tomto rozhodnutí zohlednit (jejich odmítnutím podle § 37 odst. 5 s. ř. s.).

[37] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud shrnuje, že neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, ale ani pro nesrozumitelnost, dovodil však jinou vadu řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost jím vydaného rozsudku. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je naplněn. To však Nejvyššímu správnímu soudu přesto nebrání v nynější věci posoudit i další kasační námitky, jak kasační soud dále vyloží.

[38] Nejvyšší správní soud tudíž přistoupil k posouzení kasačních námitek uplatněných s poukazem na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Pro přehlednost shrnuje podstatné skutkové okolnosti věci, jež jsou významné pro posouzení stížnostních námitek.

[39] Stavebníci požádali před zahájením stavby rodinného domu na parc. č. st. X, včetně zpevněných ploch na tomtéž pozemku, nacházejícím se v k. ú. P. u S. stěžovatele jako vlastníky sousedních pozemků o souhlas s projektovou dokumentací. Ten stěžovatelé vyslovili a žalovaný následně dne 19. 8. 2015 udělil stavebníkům společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášené stavby podle § 78 odst. 4 a § 96a stavebního zákona. Stěžovatelé však zjistili, že stavebníci neprovádějí terénní úpravy podle ověřené stavební dokumentace, k níž udělili souhlas. Učinili tudíž žalovanému dne 2. 9. 2017 výzvu k zahájení řízení o jejich odstranění. Rozpor oproti ověřené stavební dokumentaci měl

spočívat v tom, že celý terén kolem rodinného domu je zvýšen navážkou na původní terén o cca 45 až 50 cm a je sespádován k sousedním pozemkovým parcelám stěžovatelů, což je v rozporu se situačním výkresem stavby, který stavebníci předložili k vydání společného souhlasu. Žalovaný poté, co dne 26. 9. 2017 provedl kontrolní prohlídku stavby, shledal porušení právních povinností stavebníků při provádění stavby a dovodil (kromě toho, že spodní chodník u vedlejšího vstupu do technické místnosti a terasa u rodinného domu jsou provedeny v nižší výškové úrovni oproti schválené dokumentaci), že u horního rohu rodinného domu je úroveň zpevněné plochy okapového chodníku - 0,150 m od úrovně podlahy prvního nadzemního podlaží oproti původně uvažované výškové úrovni - 0,450 m, dále že přístupový chodník do rodinného domu je zčásti proveden odchýlně od navrhovaného řešení, zejména u vstupní části před rodinným domem, a konečně, že odstavná plocha pro osobní automobil, provedená taktéž odchýlně od původně navrženého řešení, je jak z hlediska výškového uspořádání, tak i plošného umístění provedena odchýlně od odsouhlasené stavební dokumentace a navíc byla rozšířena o úpravu stávajícího sjezdu na pozemní komunikaci.

[40] Sdělením ze dne 4. 10. 2017 žalovaný reagoval na podnět stěžovatelů a uvedl, že zjistil rozpor s ověřenou stavební dokumentací v některých namítaných částech stavby (viz výše) a že zahájí řízení o nařízení odstranění stavby. Ke zpevněným plochám doplnil, že některé terénní úpravy nevyžadují povolení ani ohlášení stavebního úřadu a po jejich provedení tak není nutný ani kolaudační souhlas ani oznámení o užívání stavby. Následně žalovaný stěžovatelům sdělením ze dne 1. 11. 2017 oznámil, že s ohledem na skutečnost, že obdržel oznámení stavebníků o odstranění zpevněných ploch provedených odchýlně od projektové dokumentace, řízení o nařízení odstranění stavby zahajovat nebude, neboť odpadl důvod pro jeho zahájení. Na to dne 11. 12. 2017 stěžovatelé adresovali žalovanému další výzvu k odstranění všech částí uskutečněného projektu, jež nejsou v souladu s ověřenou projektovou dokumentací, a současně také žalovaného vyzvali k opětovnému posouzení umístění stavby rodinného domu s tím, že důvod k zahájení řízení i po provedených úpravách ze strany stavebníků trvá. Na to dne 29. 1. 2018 žalovaný odpověděl sdělením, v němž setrval na stanovisku vyjádřeném ve sdělení ze dne 4. 10. 2017, včetně problematiky zpevněných ploch a doplnil, že neshledal rozpor umístění stavby s ověřenou stavební dokumentací. Stěžovatelé z uvedeného důvodu nechali vypracovat znalecký posudek znalcem Ing. Vladislavem Wicherkem za účelem posouzení projektového a skutečného výškového osazení stavby, aby bylo postaveno na jisto, zda žalovaný postupuje v souladu se stavebním zákonem a že je stavba uskutečněna v souladu s odsouhlasenou stavební dokumentací. Znalec znalecký posudek č. 5569-017/18 vyhotovil dne 14. 3. 2018 a stěžovatelům předal dne 14. 4. 2018. Z něj vyplynulo, že budova rodinného domu č. p. 396 je výškově osazena do terénu oproti projektové dokumentaci o cca 45-50 cm výše, v důsledku čehož lze předpokládat změnu odtokových poměrů s možným dopadem na sousední nemovitosti. Znalec dovodil, že celá stavba je provedena v rozporu se schválenou projektovou dokumentací, což je příčinou provedených terénních úprav. Z tohoto znaleckého posudku také stěžovatelé zjistili, že stavba již má přiděleno číslo popisné, tedy že se blíže neznámého dne uskutečnila závěrečná kontrolní prohlídka stavby na základě oznámení stavebníků započít s její užíváním. I po seznámení se se znaleckým posudkem (dne 17. 4. 2018) žalovaný setrval na svém stanovisku, že terénní úpravy nejsou úpravami ve smyslu § 3 odst. 1 stavebního zákona, a tudíž mají stěžovatelé celou věc řešit přímo se stavebníky. To žalovaný sdělil stěžovatelům dne 15. 5. 2018, čímž dal také najevo, že se věci dále nebude zabývat. Na to se již stěžovatelé obrátili na krajský

pokračování

soud se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Ze správního spisu se dále podává, že již dne 31. 8. 2017 žalovaný provedl závěrečnou kontrolní prohlídku stavby, její užívání nezakázal, naopak užíván potvrdil ode dne následujícího (1. 9. 2017).

[41] Stěžovatelé předně krajskému soudu vytýkají nesprávné posouzení věci ve vztahu k zahájení řízení o nařízení odstranění stavby ze strany žalovaného, pokračování v tomto řízení a vydání meritorního rozhodnutí s tím, že stěžovatelé měli mít postavení účastníků řízení. Krajský soud se přitom uvedenými otázkami zabýval při vypořádání prvního okruhu žalobních námitek, jak výše uvedeno.

[42] Nejvyšší správní soud již nyní uvádí, že obdobou právní otázkou, již se zabýval i krajský soud (zda lze za nezákonný zásah považovat nezahájení řízení o odstranění stavby zahajované z moci úřední) se v nedávné době zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 - 39 (dále také jen „rozsudek rozšířeného senátu“). Z jeho závěrů bude v dalším vycházet i čtvrtý senát v nynější věci, neboť nemá žádný důvod se od nich odchýlit.

[43] Rozšířený senát v uvedeném rozsudku dovedl, že proti pasivitě stavebního úřadu, který nezahájí v rozporu se zákonem řízení o odstranění stavby, se může osoba, jejíchž hmotných práv se stavba dotýká, bránit zásahovou žalobou. Poukázal zde na skutečnost, že podle § 129 odst. 2 stavebního zákona nemá stavební úřad prostor k uvážení, zda řízení o odstranění stavby zahájí, či nikoliv. Totéž ostatně správně namítali i stěžovatelé. Naopak toto řízení zahájit musí, jsou-li dány podmínky vymezené v § 129 odst. 1 písm. b). Podle rozšířeného senátu „*[n]ezákonným zásahem tu tedy je pasivita stavebního úřadu („nečinnost“), který toleroval nepovolenou stavbu a nezahájil řízení o odstranění stavby.*“ V souzené věci se přitom jedná o tvrzené provedení stavby (resp. terénních úprav) v rozporu se schválenou (ověřenou) projektovou dokumentací u ohlašované stavby.

[44] Rozšířený senát současně upozornil, že uvedený právní názor je třeba vykládat restriktivně, neboť „*[p]rávidlem (s dále podanými výjimkami) stále zůstává, že uplatnění podnětu, ve kterém podatel vyzývá správní úřad k uplatnění úřední povinnosti (úřední moci), žádné veřejné subjektivní právo nezakládá.*“

[45] Z uvedeného důvodu podle rozšířeného senátu „*[k] tomu, aby (objektivně protizákonná) nečinnost správního orgánu při uplatnění jeho úřední moci (nezahájení řízení z moci úřední) přímo zasáhla do veřejného hmotného subjektivního práva určité osoby, je tak třeba splnit současně několik podmínek.*“

[46] Jednou z nich je, aby zásahovou žalobu uplatnil skutečně ten žalobce, jehož veřejné hmotné právo nebylo ochráněno v důsledku nečinnosti správního orgánu, který v rozporu se zákonem nezahájil řízení z moci úřední, tedy o žalobce, který by se jinak mohl bránit žalobou proti rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s., které by z eventuálně započatého správního řízení vzešlo. Dalším předpokladem pak je, aby tento účastník neměl k dispozici žádné jiné správní řízení (či moment), kdy v minulosti mohl nebo v budoucnu bude moci chránit své subjektivní hmotné právo v rámci veřejné správy nebo žalobou před správním soudem (buď jako účastník správního řízení, nebo jako osoba, která sice dle zákona nebyla

účastníkem řízení, ovšem proti rozhodnutí má právo podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Dalším nezbytným požadavkem, jehož je třeba pro úspěšnost zásahové žaloby v případech nezahájení řízení zahajovaného z úřední moci, je skutečnost, že účastník podáním zásahové žaloby nezneužívá právo. Posouzením těchto otázek se však krajský osud dosud nezabýval, byť nutno doplnit, že v době jeho rozhodování vycházela judikatura z toho, že subjektivní veřejné právo na zahájení řízení zahajovaného z moci úřední neexistuje.

[47] Rozšířený senát v citovaném rozsudku dále upozornil, že před podáním takové zásahové žaloby (zápůřčí) je třeba vyčerpat prostředek ochrany, kterým je v daném případě podnět podle § 42 správního řádu. Nakonec dodal, že *„s ohledem na popsaná specifika zásahové žaloby, kterou se žalobce domáhá zahájení řízení z moci úřední k ochraně svých práv, je třeba důsledně trvat též na uplatnění podnětu k opatření proti nečinnosti nadřízenému správnímu orgánu dle § 80 odst. 2 správního řádu (neposkytne-li ochranu právům budoucího žalobce příslušný správní orgán, u kterého byl uplatněn podnět dle § 42 správního řádu). (...) [101] Nutným důsledkem neuplatnění podnětu podle § 42 správního řádu, respektive podnětu nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 správního řádu), bude odmítnutí žaloby pro nepřipustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.“*

[48] Z právě uvedeného je zřejmé, že krajský soud první okruh žalobních námitek posoudil nesprávně, byť, jak již uvedeno, postupoval v souladu s judikaturou relevantní v době jeho rozhodování. S ohledem na úvahy, k nimž dospěl po vydání napadeného rozsudku rozšířený senát v citovaném rozsudku, je nyní třeba, aby krajský soud dříve, než o žalobě opětovně rozhodne, posoudil shora uvedené předpoklady pro uplatnění zásahové žaloby. Krajský soud dosud zaujal stanovisko pouze k tomu, že stěžovatelé podali podnět podle § 42 správního řádu (v podobě dvou výzev správnímu orgánu k zahájení řízení o odstranění stavby). Naplněním dalších rozšířeným senátem formulovaných předpokladů zásahové žaloby, v níž je předmětem posouzení tvrzený zásah spočívající v nezahájení řízení zahajovaného z moci úřední, se krajský soud dosud nezabýval. Nejvyšší správní soud však nemůže být prvním soudem, který tyto předpoklady bude nyní namísto něj posuzovat.

[49] Krajský soud tudíž nejprve zhodnotí, zda je žaloba přípustná ve smyslu § 85 s. ř. s. [vzhledem k tomu, že v napadeném rozsudku neshledal, že by v žalobě šlo o tvrzený zásah, který již z povahy věci nezákonným zásahem být nemůže – v tom případě by totiž bylo na místě žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[50] Jak dále vysvětlil rozšířený senát v opakovaně citovaném rozsudku, *„[s]oud si musí nejprve ujasnit, zda projednávaná žaloba je „zápůřčí“, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo „určovací“, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, a pokud ano, zda tak učinil, u zápůřčí žaloby takové zkoumání provést musí. (...) Neuplatnil-li žalobce před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v jeho faktické nečinnosti ve věci zahájení správního řízení z moci úřední podnět podle § 42 správního řádu, respektive podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 správního řádu), soud žalobu odmítne pro nepřipustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.“*

pokračování

[51] Poté lze posoudit i další předpoklady, jak jsou blíže vymezeny v odst. [47]. Budou-li splněny i ty, bude se moci krajský soud následně opětovně zabývat věcným posouzením, zda žalovaný měl řízení o nařízení odstranění stavby v dané věci zahájit v souladu s § 129 odst. 2 stavebního zákona. Jak totiž dovodil rozšířený senát ve zmíněném rozsudku, „[z]ávěr soudu v případném vyhovujícím rozsudku bude založen na skutkových okolnostech známých soudu v okamžiku jeho rozhodování. Úkolem soudu však není nahradit činnost příslušného správního orgánu a věc plně posoudit po skutkové stránce, zejména bude-li třeba ve věci provést rozsáhlejší dokazování. Smyslem vyhovujícího rozsudku je donutit správní orgán zahájit řízení s definovaným předmětem tam, kde jsou pro to rozumné předpoklady.“

[52] Nejvyšší správní soud se dále zabýval posouzením závěrů krajského soudu přijatých ve vztahu k druhému okruhu žalobních námitek. Ty se týkaly tvrzeného souhlasu s užíváním stavby. Krajský soud zde obsáhle vysvětlil, že s ohledem na povahu posuzované stavby (ohlašované) žalovaný v dané věci nevydával souhlas s jejím užíváním, jelikož postupoval podle § 120 odst. 1 stavebního zákona a poté, co provedl kontrolní prohlídku stavby a posoudil i splnění podmínek vyplývajících z § 119 odst. 2 stavebního zákona a nezakázal její užívání, mohli stěžovatelé započít s užíváním stavby.

[53] Je třeba přisvědčit stěžovatelům v tom, že na straně 6 žaloby definovali terminologickou zkratku „souhlas s užíváním stavby“, kterou rozuměli závěrečnou kontrolní prohlídku na základě oznámení stavebníků započít s užíváním stavby a v rámci ní i posouzení splnění podmínek podle § 119 odst. 2 stavebního zákona. Krajský soud nicméně tuto zkratku přehlédl a obsáhle vysvětloval, že žádný „souhlas“ s užíváním stavby v dané věci žalovaný neudělil proto, že postupoval podle § 120 odst. 1 stavebního zákona. Právě tento postup však stěžovatelé za nezákonný zásah považovali. Již pro uvedené jsou závěry krajského soudu, pokud jde o otázku souhlasu s užíváním stavby jako nezákonného zásahu na půdorysu skutkových okolností posuzované věci nesprávné. Je zřejmé, že stěžovatelé požadovali určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v provedení kontrolní prohlídky na základě oznámení o záměru započít s užíváním stavby. Pokud měl snad krajský soud skutkové okolnosti za nejasné, měl opět ve spolupráci se stěžovateli tyto otázky nejprve vyjasnit postupem, jak již shora naznačeno v rámci prvního okruhu námitek. Vyšel-li krajský soud ve svých úvahách bez dalšího z nesprávného závěru, že stěžovatelé tvrdí existenci souhlasu s užíváním stavby, ač ten stavební úřad nevydal, a přitom stěžovatelé za uvedený souhlas považovali kontrolní prohlídku stavby ve smyslu § 120 odst. 1 stavebního zákona, v rámci níž žalovaný nezakázal užívání stavby, ač podle tvrzení stěžovatelů byla provedena v rozporu se schválenou stavební dokumentací, posoudil věc na základě jiného skutkového základu, než stěžovatelé uplatňovali. Právní posouzení věci krajským soudem tudíž již pro uvedené nemůže být správné.

[54] Krajský soud se tedy v dalším řízení bude znovu tvrzenými skutečnostmi zabývat v tom smyslu, jak byly stěžovateli uplatněny, nikoli je jak sám nesprávně „překvalifikoval“ či preformuloval a teprve poté může opětovně i o této části žalobních námitek rozhodnout. Závěry k této otázce však dozajista budou dílem předurčeny též úvahami, jež krajský soud učiní k prvnímu okruhu žalobních námitek. Nejvyšší správní soud je však nemůže nyní předjímat.

[55] Nejvyšší správní soud tudíž dospěl k závěru, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je také naplněn.

VII.

[56] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 části věty první před středníkem s. ř. s. V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[57] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu